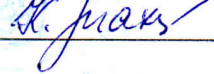

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Мукачівського
ліцею №6

Катерина МАХОВСЬКА

**Освітня програма
Мукачівського ліцею №6
Мукачівської міської ради Закарпатської області
на 2023/2024 навчальний рік**

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
Мукачівського ліцею №6
протокол №1 від 29.08.2023

Розділ 1

Призначення школи та засіб його реалізації

Мукачівський ліцей №6 Мукачівської міської ради Закарпатської області створений і діє на підставі Статуту.

Призначення закладу - всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Повна загальна середня освіта Мукачівського ліцею №6 має **три рівні освіти**, визначені нормативно-правовою базою України:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю два роки.

Досягнення мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Освітня програма складена на 2023-2024 навчальний рік і схвалена рішенням педагогічної ради від 29.08.2023 (протокол №1).

Основним засобом реалізації призначення є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові, **специфічні саме для нього засоби реалізації** свого призначення:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості (етика, українська мова, фінансова грамотність, основи правознавства)
- надання учням можливості вибору профілю навчання у 10 класі (історичний та філологічний профілі);
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, змаганнях ерудитів школи; волонерської; трудової – участь у всіх акціях із благоустрою території школи та міста, функціонують гуртки)

- надання додаткових освітніх програм, зокрема вивчення другої іноземної мови (чеської).

Освітні програми, реалізовані у закладі, **спрямовані на:**

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- вирішення завдань щодо формування загальної культури особистості;
- адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянської позиції, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

У навчальному закладі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна служба.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграцію, а також логічну послідовність їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів для кожної ступені окремо;
- 2) пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- 3) очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено у розділі «Програмно-методичне забезпечення освітньої програми»;
- 4) рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 5) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Розділ 2

Опис "моделі" випускника школи

Випускник Мукачівського ліцею №6 - це патріот та новатор. Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення. Новатор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

До ключових компетентностей, визначених Новою школою і педагогічною радою школи належать:

- 1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для

ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною** (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних

цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

уміння читати і розуміти прочитане; уміння висловлювати думку усно і письмово; критичне мислення; здатність логічно обґрунтовувати позицію; ініціативність; творчість; уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект; здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

Розділ 3

Мета та завдання освітнього процесу школи

Мета освітнього процесу школи:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Мета повинна бути реалізована через виокремлення у навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

На скріз на лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює навчально-виховний процес у ліцеї є робочий навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання. Починаючи з I ступеня, в школі функціонує система додаткових годин на вивчення предметів, курсів за вибором та гуртків, яка дозволяє зробити освітній простір єдиним і таким, що тісно пов'язує різні вікові етапи в навчанні різних дисциплін.

Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профілю подальшого навчання. Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів.

У старшій школі навчання є профільним. При формуванні змісту допрофільної освіти та варіативної складової навчального плану було максимально враховано освітні потреби учнів і батьків, що впливають з результатів анкетування, опитування, моніторингу навченості та природніх задатків здобувачів освіти.

Освітня програма для 1Б, 1В, 2Б, 2В, 3Б, 3В, 3Г, 4-тих класів складена за Типовою освітньою програмою Савченко О.Я. затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 р №268. У варіативну складову навчального плану для 1-2 класів введено по 1 годині математики для проведення індивідуальних консультацій з учнями, для 3-4 класів – 1 год української мови.

Для 1А, 2А та 3А класів навчальний план складений за освітньою програмою початкової освіти, створеною під керівництвом А.Д.Цимбалару, затвердженою наказом МОН України від 15.06.2016 р №834

Освітня програма для 5-го класу зберігає наступність із початковою школою, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти всіх, вище перерахованих ключових компетентностей.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Робочий навчальний план для 5-6 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-6 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р.

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять у 5-х

класах виділено для вивчення факультативів з української мови; англійської мови; зарубіжної літератури; математики та трудового навчання.

Освітня програма для 7-9 класів школи дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах. Робочі навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану підібрана, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості школи, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- на індивідуальні заняття з української мови, математики та географії.
- У 5В, 6Б, 7Б виділено на вивчення англійської мови (факультатив);
- у 6Б, 7А, 7Б виділено по 1 годині заняття у МАЛіЖ;
- у 6В, 6Г, 7А, 7В, 8А, 9А, 11 класах на факультативи з географії;
- у 8-х класах введено курс за вибором – креслення;
- У 9-х класах учні вивчатимуть факультатив з правознавства.

Детальний розподіл годин додається.

Освітня програма для 10-11 класу розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Для складання навчального плану для 10-11 класу школа обрала другий варіант, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного циклів. У 10Б та 11 класах (профільний предмет українська мова) – виділено додаткові години для профільного навчання: 4 години на українську мову та літературу; 10А клас (профільний предмет історія) – виділено додаткові години для профільного навчання: 3,5 години на історію України та всесвітню історію;

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні обрали одночасно два предмети в 10 і 11 класах, зокрема «Інформатика» та «Технології».

Варіативна складова навчальних планів для 10-11 класів була виділена на вивчення:

- у 11 класі факультативу з англійської мови;
- у 10А, 10Б та 11 класах на вивчення факультативного курсу «Фінансова грамотність»;

- у 10А та 10Б на вивчення хімії, зокрема для організації науково-проектних робіт для МАН;
- у 11А на вивчення факультативного курсів з історії та географії.

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Школа працює за шестиденним робочим тижнем.

Відповідно до Закону України „Про освіту” тривалість уроку в 1 класах - 35 хвилин, у 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, у 5-11 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20хв. Початок занять о 8.30 год.

Для учнів 1-4 класів за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працює 7 груп продовженого дня.

Відповідно Закону України „Про освіту” кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань. Школа працює в одну зміну, а тому позанавчальні заняття проводяться після уроків.

Згідно статті 12 р.ІІ Закону України „Про освіту” навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8, 10 класів, згідно рішення педагогічної ради проводяться протягом навчального року.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року №367.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до рішення педагогічної ради, протокол №1 від 26.08.2022 року в ліцеї організовано змішану форму навчання.

Основними **формами організації** освітнього процесу є **різні типи уроку:**

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

У школі I ступеня проводять екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

У школі II ступеня формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки.

Засвоєння нового матеріалу у школі III ступеня можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи.

На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 6.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня

(затверджені наказом МОН від 06.07.2018 № 734)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Програмою початкової освіти, створеною під керівництвом А.Д.Цимбалару, затвердженою наказом МОН України від 15.06.2016 р №834
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи

11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
12.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
13.	Риторика, лист ІТЗО від 17.07.2014 № 14.1/12-Г-665, протокол №9 від 03.07.2014

Перелік навчальних модельних програм, на основі яких розроблено навчальні програми для 5-6-х класів (НУШ)

№, з/п	Навчальна модельна програма	Предмет
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)	Українська мова
2	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.)	Українська література
3	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурда М.І., Васильєва Д.В.)	Математика
4	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В.В.)	Інформатика
5	Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	Пізнаємо природу
6	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)	Мистецтво
7	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)	Етика
8	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	Англійська мова
9	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-	Зарубіжна література

№, з/п	Навчальна модельна програма	Предмет
	Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	
10	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)	Вступ до історії України та громадянської освіти
11	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.)	Здоров'я, безпека та добробут
12	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзинська І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	Технології
13	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Деревянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко В.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та інші)	Фізична культура

Перелік навчальних програм для учнів 7-9 класів
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія

17.	Іноземні мови
-----	---------------

**Перелік навчальних програм
для учнів 10-11 их класів III ступеня**
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
2.	Всесвітня історія	Профільний рівень
3.	Українська мова	Профільний рівень
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Історія України	Профільний рівень
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
13.	Мистецтво	Рівень стандарту
14.	Технології	Рівень стандарту
15.	Українська література	Профільний рівень
16.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту
17.	Фізична культура	Рівень стандарту
18.	Хімія	Рівень стандарту
19.	Іноземні мови	Рівень стандарту

Розділ 7.

Організація корекційно-розвивальної роботи для учнів з особливими освітніми потребами

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

З цією метою в школі **створена система роботи з даною категорією дітей, яка спрямована на:**

- виявлення, обліковування та надання консультаційно-діагностичної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;
- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з особливими дітьми;

- організацію просвітницької роботи з батьками дітей з особливими потребами;
- допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

Навчальний заклад надає рівні можливості для отримання освітніх послуг здобувачами освіти відповідно до наявних умов.

Корекційно – розвивальні програми для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами використовуються педагогічними працівниками відповідно до нозології та індивідуальних потреб дитини.

У 2023-2024 навчальному році в школі функціонує 6 інклюзивних класів, в яких навчаються 7 учнів з особливими освітніми потребами. Відповідно освітня програма для 2-х, 4-х, 5-го та 8 класів має **корекційно-розвивальний складник** для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема 2В,2Г,4А,4Б, 5В та 8А класи працюватимуть у системі інклюзивної освіти.